

Temps hi ha que molts se planyian del olvit dels Consistoris del Gay saber, mes coneguts ab lo nom de Jochs Florals; y ab molta rahó, segons ha demostrat lo felís y cada dia mes estés cultiu poétich de la llengua catalana y dels dialectes germans del mitjorn de Fransa. Gracias á un dels presents, catalá de cor, que no ha parat fins que ha vist realisats sos bons projectes, y gracias á la protecció dels dignes successors dels concellers, avuy, passats alguns seggles, renaix aquella antiga institució literaria.

Los mantenedors que per aquest any ha nombrat lo Excel·lentísim Ajuntament, esperavan la aprobació de tots aquells per qui no son muts los llibres de nostra historia; que pronuncian de bon grat y ab amor especial los noms expressius, si be aspres á voltas, de nostres héroes, de nostras poblacions y territoris; que sufreixen una dolorosa punyida cada vegada que cau un altre tros de nostres bells edificis que ha acabat de embellir la má del temps; á qui los sembla que se font una part del atractiu de la nostra terra, com si se enfosquis lo llum de son celó se esmortuissen los colors de sos camps, á mesura que se van perdent las bonas y vellas usansas y los vestits propis de la provincia, substituïts per una lletja y freda uniformitat... Sols en una cosa se han enganyat los mantenedors, y es que los que han correspost á llurs desitjos, han sigut mes de los que podian pensar ni creurer.

A tots aqueixos causarà un plaher veritable y mes fondo de lo que alguns imaginarian, lo sentir aquí los accents de llur llengua, de la que be se pot dir la llengua de llurs entranyas... de aquella llengua, per altra part, que no sens motiu tenen molts per la primogénita entre las neollatinas y que, ab noms diversos pero ab varietats sols secundarias, fou un temps la mes culta y celebrada; que ja nou seggles ha narrava los dols y los conorts de Boeci, y tè poemas heroíchs, romanceschs é historichs que competeixen ab los millors de la edad mitxana; que usava Guillem de Aquitania cuant li prenia «talent de cantar»; que escoltaren y aplaudiren no sols las corts de Provensa y Aragó, sino las de Castella, Inglaterra é Italia; que fou cultivada per lo Dant, celebrada per lo Petrarca; llengua materna dels reys aragonesos; en que se escrivieren primitius mapas cos-

mogrífichs, sabis y respectats còdichs, incomparables crònics; que posseeix una rica poesia popular; que parlaren lo venerable Lull, gran home en lletres y en acció, Arnau de Vilanova, lo primer físich de son temps, lo insigne orador St. Vicens Ferrer, Ausias March, poeta de cor y de seny, y los demés autors del Cansoner que guarda Paris com única joia... llengua, finalment, que de cap manera nos devem avergonyir que sia la dels nostres avis, la de nostras mares, la de nostra infantesa.

Ab un entusiasme barrejat de un poch de tristesa, li donam aquí á aquesta llengua una festa, li dedicam un filial recort, li guardam al menys un refuji. Als qui nos fassen memoria de las ventatjas que porta lo olvidarla, direm que á estas ventatjas preferim retenir un sentiment en un recó de nostres pits, y si en aquest sentiment algú hi volgués veurer perills y discordias ó una disminució del amor á la patria comuna, podriam respondrer que eran ben be catalans molts dels que ensangretaren las ayguas de Lepant y dels que cassaren las águilas francesas; y podriam repetir un aforisme ja usat al tractar de un dels millors catalans y mes ardents espanyols (1) que may hi ha hagut: « No pot estimar sa nació, qui no estima sa provincia. »

---

(1) Capmany.